

Ervaring “De wederzijdse liefde – verlangen en uitdaging”

voor 18 maart 2017, Gaandeweg een (Hanneke Steetskamp en Beatriz Lauenroth)

Annemarie: *Hanneke Steetskamp en Beatriz Lauenroth maken deel uit van een van de leefgemeenschappen, de focolares, hier op het terrein. De focolarebeweging is door Chiara Lubich gesticht en vandaag in meer dan 180 landen verspreid. Hanneke en Beatriz (samen met vele anderen) zijn kinderen van dit charisma dat als doel de eenheid met alle mensen heeft (Joh 17 Opdat zij allen één zijn). Door het Charisma van eenheid wordt o.a. aan oecumene vorm gegeven.*

Hanneke: Goedemiddag allemaal, mijn naam is Hanneke Steetskamp, ik woon in een gemeenschap samen met zes anderen) hier op dit terrein in Marienkroon en ben lid van de Protestantse Kerk in Nederland en ouderling in de protestantse gemeente hier in Vlijmen. Mijn ouders waren beiden gereformeerd en hebben mij de liefde voor de Bijbel, het woord van God meegegeven. Toen ik 21 was en belijdenis deed, kwam er een groot verlangen in mijn hart op: een echt geleefd christendom te vinden. Een aantal jaren later kwam ik via een collega in contact met de Focolarebeweging. Deze ontmoeting was voor mij het antwoord van God. Samen met andere jongeren, die bijna allemaal katholiek waren, zetten we ons in om geld in te zamelen voor onze naasten in nood, gingen we gevangenen en eenzame mensen bezoeken en boden we hen concrete hulp. We leefden samen de woorden van het evangelie, zoals “wat je aan de minsten de mijnen gedaan hebt..” “Heb je naaste lief als jezelf...”

Deze eerste ervaring van mij laat misschien in het klein al zien waar het in de oecumene binnen de Focolarebeweging om gaat: het is een ervaring, een gezamenlijk leven van het woord die ons al één maakt. We kunnen overal ‘kerk’ zijn, naar de belofte van Jezus: waar twee of meer verenigd zijn in Mijn naam ben ik in hun midden (Mt 18,20).

Trixi: Mijn naam is Beatriz Lauenroth. Ik ben in Duitsland in een rooms-katholieke familie opgegroeid. Flensburg en Göttingen liggen in de diaspora, dus mijn vrienden op school en later op de universiteit waren meestal – als ze al bij een kerk hoorden – protestant. De generatie van mijn ouders is nog opgegroeid met de overtuiging dat het beter was met protestanten zo min mogelijk contact te houden. Maar onder ons was het verschil tussen de kerken al echt geen thema meer.

In het begin van de jaren '80 ben ik in het focolare gaan wonen, een leefgemeenschap waar leden uit verschillende kerken hun leven aan God toewijden. In 1991 ben ik dan naar Rusland gegaan om daar mee te helpen de focolarebeweging op te bouwen. In Rusland zijn de katholieken in de minderheid (0,2 %), en wij werden kritisch bekeken door de officiële organen en door het patriarchaat omdat toen al de verdenking van proselitisme in de lucht hing. Het voelde zoals een *kleine kudde* midden in een ons onbekend land, te midden van de Russisch-orthodoxe kerk. Maar de liefde voor mijn Russische vrienden liet me ook de liefde voor hun kerk ontdekken die ze toen zelf nog niet kenden. Ik ging met hun naar de catechese, ik werd peettante bij de doop van hun kinderen etc. In de lange uren van een orthodoxe dienst vond ik een nieuwe diepe relatie met God. En op hetzelfde moment herkende ik nog meer de schoonheid van mijn eigen kerk. Het was en is een door en door verrijkende ervaring

Vandaag – o.a. in het samenleven met Hanneke van de Protestantse kerk - voelen wij in onze gemeenschap denk ik allemaal hoe de *dialogo van het leven* ons helpt de diepe overtuigingen en de leer van onze kerken beter te leren kennen en ermee te leven. Hier gaat het erom theologische waarheden bewust in ons dagelijks samenleven te integreren en vorm te geven. Het is heel bijzonder. Iedereen van ons mag zeggen: op die manier word ik een beter lid van mijn kerk... rooms-katholiek, protestant, orthodox. En op hetzelfde moment voelen wij allemaal hoe de éene kerk van Christus gaat groeien.

Hanneke: Mijn ervaring van het begin (Mt 18,20) is nog steeds een werkelijkheid, ook nog na 34 jaar . Maar er is ook de andere kant, de ontdekking dat er wel degelijk verschillen in denken en traditie zijn tussen mij en de anderen die katholiek zijn. We kunnen een aantal dingen niet samen doen. Op zondag scheiden onze wegen zich. De anderen gaan naar de mis, vaak hier op het terrein en ik ga naar mijn dienst in Vlijmen. We kunnen niet samen deelnemen aan de eucharistie of het avondmaal, omdat ik de opvatting van de RK kerk hierover wil respecteren, *maar vooral dat ik het als liefde voor die andere kerk ervaar*. Het doet natuurlijk wel pijn, maar ik kies hier heel bewust voor, het is voor mij een keuze voor God alleen, het gezicht van Zijn Zoon als die zich verlaten voelt op het kruis.

Ik heb geleerd om de pijn die ik daarin voel te delen en me open te stellen voor de ander. Dat gebeurt ook andersom en dan ervaar ik dat de pijn plaats maakt voor een diepe vreugde. Op deze manier leren we elkaar ook kennen in het beleven van onze traditie, in de liefde die we voor onze kerk hebben. Een voorbeeld is onze manier van bidden, die is op sommige punten heel anders. Er wordt hulp gevraagd aan God op voorspraak van Maria, de heiligen, de overledenen. Doordat we er met elkaar over spreken begrijp ik dat het voor de anderen belangrijk is en respecteer ik het. Als we samen bidden is er nu een grotere gevoeligheid naar mij toe en wordt er bijvoorbeeld geen wees gegroet Maria gebeden.

Trixi: Ik doe een mooie ervaring op om het *protestante geweten* van Hanneke steeds meer te respecteren en te waarderen. Het is iedere dag op nieuw een leerproces. Ik herinner bv dat wij tijdens een uitje in een café in Noord-Holland zaten. Voor de gezelligheid pakte ik het kaartspelletje UNO uit en – wachtend op de koffie - verdeelde ik al de kaarten. Een blik naar Hanneke... en ik zie dat er iets aan de hand is. Dan zegt zij: Misschien is het beter de kaarten weer weg te doen. Ik snap helemaal niet waar het om gaat. UNO is toch maar een onschuldig kinderspelletje. Dan komt de eigenaar en legt heel duidelijk uit dat het café niet de juiste plaats is om te kaarten. De mensen – en bijzonder de kinderen – kunnen daardoor in verzoeking gebracht worden. Ik ben verbaasd maar dankbaar voor de onverwachte les.

Kort geleden zijn wij met Hanneke de hele dag samen geweest. Op een bepaald moment is het voor mij tijd om naar de mis te gaan. Ik ga de trap naar beneden en Hanneke blijft boven op de verdieping achter. Ik voel een pijn. Het lijkt me niet logisch dat onze wegen op dat moment uit elkaar gaan. En toch is de liefde die wij voor elkaar voelen sterker dan de pijn. Later praat ik er met Hanneke over. Zij heeft het op dezelfde manier beleefd. Die avond ga ik helemaal gelukkig naar bed.

Ik heb geleerd dat het voor Hanneke belangrijk is bv tijdens het bidden een kaars aan te doen. Ik heb er nooit behoefte aan gehad maar voel nu toch dat het ook mij helpt meer geconcentreerd te zijn.

Of als wij in ons focolare iets kwijt raken voel ik me vrij - met een knipoog naar Hanneke - op voorspraak van de hl. Antonius om hulp te vragen. En zij antwoordt met een knipoog. In God die Eén en Drie is kunnen wij gewoon onszelf zijn – al één in het verschil.

En nog meer: wij voelen dat ons “oecumenisch leven “ een antwoord kan zijn op de vaak onbewuste behoefte van vele mensen: ze zijn op zoek naar God. En in het leven van eenheid – dat met vallen en opstaan in kleine momenten van het dagelijks leven begint – kan Hij zichtbaar worden. Dat wordt vaak in het contact met de mensen duidelijk.

Kortom: deze situaties zijn voor mij *eyeopeners* die mijn hart en mijn horizon ruimer maken.

Hanneke: De kerk van de ander is ook mijn kerk en ik ontdekte door de wederzijdse uitwisseling en openheid de schoonheid en de mooie dingen van mijn eigen traditie. Zoals de liefde voor het Woord, de samenzang en het persoonlijk gebed. Het avondmaal heeft voor mij een diepere betekenis gekregen, doordat ik begreep (het mezelf ook eigen heb gemaakt) wat de deelname aan de communie voor mijn huisgenoten betekent, namelijk een echte ontmoeting met Jezus, die in hen komt. Daarnaast blijft het avondmaal voor mij belangrijk om de gemeenschap met mijn broeders en zusters van de kerkgemeenschap waarmee ik me verbonden voel.

Een van die woorden uit het Evangelie waar de spiritualiteit van focolare op is gebaseerd is namelijk: “Vader mogen allen één zijn, opdat de wereld gelove.” (Joh 17,21). Jezus heeft de eenheid aan God gevraagd, het is dus een werk van God, een gave en een genade van God. Maar om tot die eenheid te komen begrijpen wij iedere dag op nieuw: het is noodzakelijk dat wij ons deel doen om vanuit de verbondenheid met God relaties op te bouwen in de gemeenschap, binnen het gezin, op het werk, op school, maar ook in de relatie tussen kerken en religies. Ik geloof – en daar zijn wij allemaal overtuigd van, omdat wij de ervaring op doen - dat op deze manier het Koninkrijk van God tastbaar en zichtbaar wordt en een werkelijkheid is.